

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

Κυριακή 4 Ἀπριλίου 1949 (Π.Ο.Η.) Ἔτος β'. Ἀριθ. 65—Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 500	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Ὁ Ἐπίσκοπος Μεγαρίδος κ. Χριστοφόρος ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ : Ἐξάμηνος δραχ. 7.000—Ἐτησία δραχ. 12.000 Ἐξωτερικοῦ: Ἐξάμ. δολ. 2.50—Ἐτησία δολ. 5
Γραφεῖα : Ὁδὸς Χαλκοκονδύλη 7—Ἀθήναι Τηλέφ. 33.839	

ΥΠΟ ΤΗΝ ΣΚΙΑΝ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Αἱ πένθιμοι κωδωνοκρουσαὶ τῶν Ἱερῶν τῆς Χριστιανωσύνης Λαῶν καλοῦν πάντα ἄνθρωπον, νὰ μεταβῇ διὰ τῆς εὐσεβοῦς αὐτοῦ φαντασίας εἰς τοὺς φρικτούς, ἀλλ' ἱεροὺς τόπους τοῦ ὑπερτάτου Μαρτυρίου. Τὸ πρῶτον δὲ τοπεῖον, τὸ ὁποῖον διὰ τοῦ ἐπιβλητικοῦ του ὄγκου προσπίπτει, δι' ὅλης αὐτοῦ τῆς θλιβερᾶς μεγαλοπρεπείας, ἐπὶ τῶν ὁμμάτων τοῦ εὐσεβοῦς ἀποδημητοῦ εἶναι ὁ Γολγοθᾶς. Γολγοθᾶς! Πηγὴ πόνου καὶ δακρύων, διὰ τὴν ἀγνὴν καὶ καὶ παρθενον Μητέρα. Γολγοθᾶς! Τόπος διαψεύσεως ἐλπίδων καὶ πόθων καὶ «Μεσσιανικῶν» προσδοκιῶν. Γολγοθᾶς! Ἡ ἀποκορύφωσις τῆς ἐπιτυχίας καὶ τοῦ θριάμβου τῶν αἱμοβόρων καὶ κακίστων Ἰουδαίων.

Πράγματι! ἀγὼν ὁλόκληρος κατεβλήθη, ψευδεῖς συκοφανταίαι ἐχαλκεύθησαν, τὸ πᾶν ἐπεστρατεύθη, διὰ νὰ ὁδηγηθῇ ἐπὶ τέλους εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, εἰς τὸν Γολγοθᾶν, «ὁ ἀγράμματος αὐτὸς ξυλουργὸς τῆς Ναζαρέτ», ποῦ μὲ τὴν διδασκαλίαν Του καὶ τὴν ἐν γένει δρᾶσιν του ἀνεστάτωσε «ἅπασαν τὴν Ἰουδαίαν» καὶ ἔσυρε ὀπίσω του τὰ πλήθη. Καὶ ἰδοὺ τώρα κρέμαται ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ....

Ἀλλὰ ἐὰν τὸ θέαμα αὐτό, ἀπετέλεσε τὸ τελευταῖον κεφάλαιον τῆς εἰς βάρος τοῦ Ἀθῶου δραστηριότητος τῶν Φαρισαίων καὶ παραμένει ἴσως ὀχληρὰ ἀνάμνησις εἰς τοὺς πανούργους διαδόχους των, ἀποτελεῖ συγχρόνως διὰ τὸν νέον περιούσιον λαὸν τὴν καρδίαν καὶ τὸ κέντρον τῆς πίστεώς του. Ὁ λαὸς αὐτὸς χωρὶς νὰ συνδέεται μὲ κοινὰ φυλετικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα· χωρὶς νὰ ἔχη τὴν αὐτὴν καταγωγὴν· χωρὶς νὰ ὁμιλῇ τὴν αὐτὴν γλῶσσαν, συνδέεται διὰ τῆς πίστεως καὶ ἀγάπης πρὸς τὸν Ἑσταυρωμένον. Ὁ δὲ δεσμός αὐτὸς εἶναι τὸσον ἰσχυρὸς ὥστε νὰ καθαιρέσῃ φραγμοὺς καὶ

ὄρια καὶ νὰ ἀδελφοποιήσῃ τοὺς πιστεύοντας. Ὁ νέος λοιπὸν αὐτὸς λαὸς τὸ «ἔθνος ἅγιον» τὸ «βασίλειον ἱεράτευμα» συνωθούμενος εἰς τὰς Ἐκκλησίας κλίνει γόνυ σεβασμοῦ καὶ ἀποδίδει λατρείαν εἰς τὸν Θεάνθρωπον λυτρωτὴν, τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ζωῆς, τὸν νέον Γενάρχη τῶν σωζομένων.

Ἄλλ' ἰδοὺ τὸ ἐρώτημα τὸ ὁποῖον θέτει ἡ παρούσα στήλη εἰς τὰ πλήθη τῶν προσκυνητῶν τοῦ Λυτρωτοῦ: Ὑπάρχει ἐπίγνωσις καὶ συναίσθησις τῆς συντελεσθείσης εἰς τὸν Γολγοθᾶ θυσίας; Γνωρίζει ὁ προσκυνητὴς τὰ καθήκοντα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις, τὰ ὁποῖα ἐπωμίζεται ὡς λάτρης Ἐκείνου;

Ἡ θυσία τοῦ Γολγοθᾶ ἀποτελεῖ τὴν ἐξιλαστήριον ἐκείνην θυσίαν, καθ' ἣν ὁ «μὴ γνοὺς ἁμαρτίαν» προσέφερεν ἑαυτὸν «λύτрон ἀντὶ τῶν πολλῶν» προκειμένου νὰ ἐξευμενίσῃ τὴν θιγείσαν Θεῖαν Δικαιοσύνην καὶ ἀποκαταστήσῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἀρχαίαν υἱοθεσίαν. Ἀλλ' ὡς τοιαύτη ἡ Θυσία τοῦ Γολγοθᾶ δὲν παραμένει ἀπλῶς ἐν ἱστορικῶν γεγονόσ, ἀλλ' εἶναι ἡ μοναδικὴ εὐκαιρία ἀποκαταστάσεως Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου. Ἀπέδειξε ἡ ἀνθρωπίνη πείρα καὶ ἱστορία ὅτι οὐσιώδης παράγων ἠθικῆς τελειώσεως τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶναι μόνον ἡ γνῶσις τοῦ ἀγαθοῦ, ἀλλὰ πρὸ παντὸς μία δύναμις ὑπερφυσικὴ καθιστῶσα τὸν ἄνθρωπον ἱκανὸν διὰ τὸ ἀγαθόν· μία δύναμις ἀποκαθιστῶσα εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸ κράτος καὶ τὴν ἰσχύιν τοῦ «κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν». Ἡ δύναμις αὕτη ἐξέρχεται πλουσία ἐκ τῆς νιγέσεως τοῦ Σωτῆρος πλευρᾶς· εἶναι ἡ Θεία Χάρις, ἥτις ἀφθόνως ἐκπηγάζει ἐκ τῆς θυσίας τοῦ Γολγοθᾶ. Κατὰ συνέπειαν καθήκον τοῦ προσκυνητοῦ εἶναι νὰ κἀνῃ κτῆμα τοῦ τὴν «δύναμιν» αὐτὴν καὶ τὴν «χάριν»· νὰ καρπωθῇ τὰς ὠφελείας τῆς Σταυ-

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ 1821
ΚΑΙ ΑΙ ΕΥΘΥΝΑΙ ΜΑΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥΤΟΥ

Ὅταν ἐγένετο ἡ τελευταία προσπάθεια τῆς ἐνώσεως τῶν 2 ἐκκλησιῶν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν παλαιολόγων, μετὰ τὸν ἀπώτερον σκοπὸν τὴν σωτηρίαν τῆς πρωτεύουσας ἀπὸ τὰς ὁρδὰς τοῦ ἀσιατοῦ κατακτητοῦ, ὁ λαὸς τῆς Κων)πόλεως ἀπερρίψε ὑπερηφάνως τὰς προτάσεις τῶν Λυτικῶν καὶ ἠξίωσε ἀπὸ τοῦς ἡγέτας του τὸν τεματισμὸν πάσης συζητήσεως. Εἰς τὴν Κων)πολιν συνέβησαν σιγῇ προτοφανοῦς μεγαλείου, ὁ δὲ ἔνδοξος αὐτῆς λαὸς μετὰ οὐρ νόμῃεις κραυγὰς διετύπωσεν τὴν ἀλάνθαστον ἱστορικὴν του κρίσιν «καλύτερα σαρίκι τούρκικο παρὰ τῖάρα παπική». Λαὸς ἀπὸ τὰ σπλάχνα τοῦ ὁποῖου ἀνεπήδησαν Περικλῆς, Ἀριστοτέλης, Σωκράτης ἐκτὸς τῶν ἄλλων προσόντων, τὸν διέκρινεν πρὸ παντὸς μὲν ἱστορικὴ διαίθεσις. Διέβλεπεν ὅτι κατὰ τὴν ἐπερχομένην σύγκρουσιν, ὁ νόμος τῆς βίας καὶ τῆς ὕλης ὑπεροχῆς θὰ ἐθροιάμβευε. Διέβλεπεν ἐπίσης, ὅτι ἡ ἐκ τῆς Δύσεως βοήθεια ἐνῷ κατ' οὐσίαν δὲν θὰ ἀπέδιδε οὐδένα καρπὸν, θὰ ἐπέδρα καταστρεπτικῶς ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς σκέψεως, θὰ διασποῦσε τὴν ἐθνικὴν συνοχὴν καὶ πρὸ παντὸς θὰ κατέλυε τὴν ἀδαμαντίνην βᾶσιν τοῦ ἐθνικοῦ οἰκοδομήματος, τὴν ὁρθόδοξον πίστιν. Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ ἱστορικὴ ἀξία τῆς ἀντηχοῦσης εἰσέτι ἐθνικῆς κραυγῆς «καλύτερα σαρίκι τούρκικο παρὰ τῖάρα παπική».

Ἡ θύελλα ἐξεργάγη. Ὁ νόμος τοῦ Περικλέους «πάντα γὰρ πέφυκε καὶ ἐλασσοῦσθαι» ἔσχε ἀπόλυτον τὴν ἐφαρμογὴν του, διὰ τῆς καταλύσεως τῆς παντοδυναμίας Βυζαντινῆς αυτοκρατορίας ὑπὸ τὸ βαρὺ

ρικῆς τοῦ Γολγοθᾶ θυσίας. Ἐπομένως ὄχι μόνον ἐπιδεικτικὰ πένθη ἢ εὐλαβὴς ἀναδρομὴ εἰς τὸ παρελθόν ἢ ἔστω θαυμασμὸς τοῦ θυσιασθέντος, ἀλλὰ προσοικειώσεις τῆς συντελεσθείσης σωτηρίας.

Ἐκτὸς ὅμως αὐτοῦ, ὁ κρεμάμενος ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ, ἀποτελεῖ τὸν μοναδικὸν ἡγέτην τῶν λαῶν. Κίνητρον τῆς θυσίας του ἡ ἀγάπη. Σκοπὸς αὐτῆς ἡ ἀγάπη. Ποῖος ὅμως θὰ ἐξαγγεῖλῃ τὸ εὐχάριστον τοῦτο μήνυμα εἰς τὴν παραπαίουσαν ἀνθρωπότητα; Ποῖος θὰ ἀναλάβῃ νὰ συνδέσῃ τὸν ἄγνωστον ἡγέτην μετὰ τοὺς ταλαιπωρημένους ἀνθρώπους; Μά. Ποῖος ἄλλος ἀπὸ τὸν ὁπαδόν, τὸ τέκνον, τὸν προσκυνητὴν τοῦ Ἐσταυρωμένου! Μία τοιαύτη ἐργασία πρέπει νὰ διεξαχθῇ ὄχι μετὰ θορύβους, μετὰ παιάνας, μετὰ τυμπανοκρουσίας, ἀλλὰ μετὰ τὴν δύναμιν τοῦ παραδείγματος.

Καὶ τώρα ἐδόθη ἡ ἀπάντησις εἰς τὰ τιθέντα ἐρωτήματα. Ἐξερχόμενοι λοιπὸν τῶν ἱερῶν ναῶν οἱ πιστοί, ὥς σκεφθοῦν ὅτι πρέπει νὰ μεταβλήθωσιν εἰς ἀποστόλους, εἰς κήρυκας, εἰς σκαπανεῖς μὲς νέας κοινωνίας ἀγάπης καὶ εἰρήνης μετὰ ἡγέτην τὸν θεάνθρωπον ἥρωα τοῦ Γολγοθᾶ, ἀφοῦ προηγουμένως οἱ ἴδιοι γίνωνται ταπεινοὶ καὶ κατὰ συνείδησιν Χριστοφόροι.

καὶ δύσσομον πέλμα ἀσιατοῦ κατακτητοῦ στεναίνει λαὸς ὑπερήφανος καὶ φιλελεύθερος. Ὁ λαὸς ὅμως αὐτὸς μετὰ τὸ παροπλισθὲν μεγαλείον του καὶ τὴν φιλελευθέραν ψυχὴν του δὲν ἐκάμωθη. Ἀντὶ δὲ μοιρολατρικῶς νὰ ἀναμένῃ τὴν ἐκβασὶν τῶν γεγονότων, παρασκευάζει τὴν ἡμέραν τῆς ἐθνικῆς του παλιγγενεσίας. Ὑπὸ τὰ περιφρονητικὰ βλέμματα τῆς Εὐρώπης καὶ ὑπὸ τὸ βάρος τῆς δουλείας ἀνασυντάσσεται.

Προσπαθεῖ πρῶτον νὰ διατηρήσῃ τὸν δεσμὸν του μετὰ τὸ παρελθόν· ἔπειτα νὰ κρατήσῃ ἄσβεστον καὶ ἀκοίμητον τὴν φλόγα τῆς ἐλευθερίας· τέλος νὰ διαφυλάξῃ τὴν ἐθνικὴν του ὑπόστασιν καὶ ἀξιοπρέπειαν.

Εἰς τὸ δύσκολον αὐτὸ ἔργον προσέρχεται ἄρωγος καὶ παραστάτης ἡ Ἐκκλησία. Θεματοφύλαξ καὶ παλλάδιον τῆς πατ' ἐξοχῆς ἐλευθέρως θρησκείας δὲν ἀνέχεται τὴν δουλείαν. Λυπάται νὰ βλέπῃ τὸν «κατ' εἰκόνα» Θεοῦ ἄνθρωπον νὰ ἀτιμάζεται καὶ νὰ θλιβεταί. Ἐκτὸς ὅμως αὐτοῦ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν λησιμονεῖ ἡ ἐκκλησία τὰς ἐξαιρετικὰς ὑπηρεσίας ποῦ προσέφερε εἰς αὐτὴν ὁ Ἑλληνισμός. Δι' ὃ καὶ συμμαχεῖ μετὰ τὸ ὑπόδουλον ἔθνος. Πρῶτη καὶ ἀξιόλογος ὑπηρεσία τὴν ὁποίαν προσφέρει, «τὸ κρυφὸ σχολεῖν» ἓν μικρὸ ἐξωκκλησίαι, τὸ κτῖριο. Φωτισμὸς του, τὸ πενιχρὸν φῶς τοῦ καντηλιοῦ. Διδάσκαλος, ὁ ἀσπρομάλλης καλόγηρος. Ἐκεῖ μέσα τὸ παιδί τοῦ σκλάβου ἐπικοινωνεῖ διὰ τῆς πίστεως μετὰ τὸν δημιουργὸν τοῦ Παντός. Πληροφορεῖται διὰ τὴν παντοδυναμίαν τῆς πίστεως. Αἰσθάνεται νὰ τὸν θαυπεύῃ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Μανθάνει τὴν καταγωγὴν του. Καὶ ὥς μικρὸς ἀετιδὴς ἐκτινάσσει δοκιμαστικῶς τὰς πτέρυγας τῆς ἐλευθερίας του. Τὸ μεγαλοῦργημα τοῦ 1821 τὸ παρασκευάσας τὸ κρυφὸν σχολεῖν. Αὐτὸ ἐξέθρεψε καὶ διαπαιδαγώγησε τοὺς λεβέντες τοῦ Σουλίου καὶ τοῦ Μεσολλογίου. Αὐτὸ ἐγαλούχῃσι τίς λιγερόκορμες Ἑλληνίδες τοῦ Ζαλόγγου, ποῦ ἐξέπληξαν τὸν κόσμον μετὰ τὴν θυσίαν τους. Ἀπὸ τὸ ἓν μέρος τὸ κρυφὸν σχολεῖν ἐξεπαίδευσε τοὺς ἥρωας τοῦ 1821 καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ περιοδεύων καλόγηρος, ὅπως ὁ Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, διέτρησαν ἄσβεστον τὸν ἐθνικὸν πόθον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν σκλάβων. Ἡ ὁρθόδοξος πίστις λοιπὸν ἡ πηγὴ καὶ ἡ αἰτία τοῦ θριάμβου τοῦ 1821. Πόσον δίκαιον εἶχε ὁ λαὸς τῆς Κων)πόλεως ὅταν πρὸ 400 ἐτῶν ἐκραύγαζε «καλύτερα σαρίκι τούρκικο παρὰ τῖάρα παπική»! τὸ «τούρκικο σαρίκι» ἀφῆρεσε τὴν κρατικὴν ἐλευθερίαν, δὲ ἐξεμηδένισε ὅμως τὴν ἐθνικὴν ψυχὴν. Τὸ ἀντίθετον ὅμως ἀσφαλῶς θὰ τὸ ἐπετύγχανε ἡ «παπικὴ τῖάρα».

Εἰς τὴν τιτάνειον πάλην τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, οὐδεμία δύναμις τῆς Εὐρώπης συνεκινήθη. Ὅχι δὲ μόνον δὲν συνεκινήθη ἀλλ' ἔλαβε καὶ ἐχθρικὴν στάσιν, εἰς τὰς ἀρχάς, ἔναντι τῶν ἀγωνιζομένων Ἑλλήνων. Ζαλισμένη εἰσέτι ἡ Εὐρώπη ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν καὶ τοὺς Ναπολεονταίους πολέμους, μετὰ φόβον καὶ ἐχθρότητα ἔβλεπε οἰανδήποτε ἐξέγερσιν. Δι' αὐτὸ καὶ συγκροτεῖ τὴν γνωστὴν Ἱερὰν Συμμαχίαν διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ κράτη τῆς Εὐρώπης. Διευθύνων νοῦς τῆς Συμμαχίας ὁ φοβε-

ρὸς καὶ αἰμοβόρος Μέτερνιχ, ὁ ὁποῖος μὲ περιφρόνησιν εἶδε τὴν ἐθνικὴν προσπάθειαν τῶν Ἑλλήνων καὶ συνέστησε τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐνίσχυσιν τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας ἐναντίον τῆς ἐξεγέρσεως «τῶν ἀλητῶν καὶ τυχοδικοκτῶν τῆς Γραικίας». Πρῶτος δὲ καρπὸς τῆς μισελληνικῆς αὐτῆς πολιτικῆς ἡ σύλληψις τοῦ ἐθνικοῦ ραφωδοῦ Ρήγα Φεραίου εἰς τὴν Αὐστρίαν καὶ ἡ παράδοσις του εἰς τὰς Τουρκικὰς ἀρχάς.

Ἀντιμετωπίζοντες λοιπὸν οἱ Ἕλληνες τὴν παντοδυναμίαν τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας καὶ τὴν περιφρόνησιν τῆς Δύσεως ἀποδύονται εἰς τὸν τραχύτατον τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνα, μὲ μόνον βοηθὸν τὴν πίστιν των εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἀγάπην των εἰς τὴν πατρίδα.

Οὕτω τὴν ἡλιόλουστον ἡμέραν τῆς 25 Μαρτίου 1821 καὶ καθ' ἣν στιγμὴν εἰς τοὺς ἱεροὺς Ναοὺς ἀντήγει ὁ ἡδύμολπος ὕμνος «Ἐθαγγελίζου γῇ χαρὰν μεγάλην» ὠρισμένοι λεοντόθυμοι Ἕλληνες γονυπετεῖς πρὸ τοῦ γηραιοῦ πλατάνου τῆς Ἀγίας Λαύρας, ὀρκίζονται νὰ ἐξασφαλίσουν ἐλευθερίαν, τιμὴν, καὶ σεβασμόν, ἐπικαλούμενοι πρὸς τοῦτο τὴν βοήθειαν τοῦ Σωτῆρος, διὰ τῶν εὐχῶν τοῦ Παλ. Πατρῶν Γερμανοῦ....

Τὸ θαῦμα τῆς πίστεως ἐξετελέσθη, ἡ ἰδέα νικᾷ τὴν βίαν, τὸ πνεῦμα τὴν ὕλην καὶ ἡ ἐλευθερία συντρίβει τὰς ἀλυσίδας τῆς δουλείας. Ἡ 25 Μαρτίου 1821 δὲν εἶναι ἀπλῶς μιὰ ἡμερομηνία· εἶναι ἓνας σημαντικὸς σταθμὸς εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἔθνους. εἶναι κατευθύνων ἀστερισμὸς εἰς τὸν ὀρίζοντα τῶν ἐθνικῶν καὶ πνευματικῶν ἀξιών· εἶναι δημιουργημα καὶ καρπὸς τῆς ἐθνικῆς συνοχῆς τῶν Ἑλλήνων, τῆς παντοδυναμίου αὐτῶν θελήσεως καὶ τῆς συμμαχίας των μὲ τὴν πίστιν....

Καὶ τώρα εἴμεθα πλέον ἐλεύθεροι χάρις εἰς τὰς θυσίας τῶν ἡρώων τοῦ 1821. Δυστυχῶς ὅμως ὑπὸ τὸν ἥλιον τῆς κρατικῆς ἐλευθερίας ἐλησμονήσαμεν τὰς προϋποθέσεις τοῦ θριάμβου τοῦ 1821 καὶ κατεπρόδωσαμεν τὴν ἱερὰν παρακαταθήκην τῶν πατέρων μας. Τὸν σεβασμόν μας καὶ τὴν προσήλωσίν μας εἰς τὰς ἐθνικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις ἀντεκατέστησε ὁ μιμνησμὸς ξένων θεσμῶν. Διὰ τοῦ γεγονότος δὲ αὐτοῦ ἡ ἐθνικὴ συνειδήσις ἡμβλύθη καὶ κατεπρόδόθησαν τὰ συνιστώμενα τὸν ἐθνικὸν ἡμῶν χαρακτήρα ἥθη καὶ ἔθιμα.

Ἡ πίστις ἐθεωρήθη ἀποβλητέα ποσότης, καὶ ἡ θρησκεία ἐχαρακτηρίσθη ὑπόθεσις τοῦ παρελθόντος καὶ παρηγορία τῶν γραϊδίων, ταῦτα δὲ καὶ ἀπὸ Πανεπιστημιακῆς ἑδρας.

Νεαροί, ἡμιμαθεῖς ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, μεταβαίνοντες εἰς Εὐρώπην ἢ ἀλλαχοῦ διὰ νὰ σπαταλίσουν μερικὰ χρήματα ἢ διὰ νὰ ἐκπαιδεύσιν οὐλομένης πολιτικῶν των πατρῶνων, ἐπιστρέφουν κήρυκες καὶ εἰσηγῆται μᾶς καινοφανοῦς προόδου τῆς ὁποίας ἡ οὐσία ἔγκειται εἰς τὴν περιφρόνησιν καὶ ἀπόρριψιν παντὸς οὐσιώδους καὶ βασικοῦ στοιχείου τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν υπάρξεως. Δὲν ἔλειψαν δὲ ἐπ' ἐσχάτων καὶ οἱ συμμαχίσαντες μὲ ἐχθροὺς τοῦ ἔθνους, οἱ ὁποῖοι καταδυναστεύουν τοὺς ὁμοφύλους των, προκειμένου νὰ ἐπιβάλλουν θεσμοὺς καὶ συστήματα ξένα κατὰ τὴν προέλευσίν των καὶ βάραβα

κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν των. Ἡ τέχνη εἰς ὅλους τῆς τοὺς τομεῖς, ἀρχιτεκτονικὴν, μουσικὴν, ἐξ αἰτίας τῶν πνευματικῶν αὐτῶν ἡγετῶν ἀπώλεσε πᾶν τὸ ἐλληνόρρυθμον, ἀντιγράφουσα, ἐν ὀνόματι τῆς προόδου καὶ δὴ κακοτέχνως, τὰ συμβαίνοντα ἀλλαχοῦ.

Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας διωργάνωσε τὸ κρυφὸ σχολεῖο, τὸ ἐθνικὸν τοῦτον τροφεῖον τοῦ ὑποδοῦλου ἑλληνισμοῦ, φορᾶται ἐπιδιώκουσα ὑπόπτους ἐναγκαλισμοὺς καὶ περιπτύξεις, εἰς Ἀμστερνὰμ καὶ ἀλλαχοῦ.

Δὲν κηρύσσωμεν ἐθνικὴν ἀπομόνωσιν οὔτε φυλετικὴν ἀποκλειστικότητα· φρονοῦμεν ὅμως ὅτι, ὅπως ἀκριβῶς ἕκαστον ἄτομον μετέχει τοῦ κοινωνικοῦ βίου διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ προσηγορίας, οὕτω καὶ ἕκαστος λαὸς (ὁμοειδὴς ὁμὰς ἀτόμων) ὀφείλει νὰ μετέχη τῆς ζωῆς τῆς ἀνθρωπότητος διὰ τῆς ἐθνικῆς αὐτοῦ συγκροτήσεως. Τοῦτο εἶναι ἓνας ἀπαράβατος βιολογικὸς κανὼν.

Πρὸ τῆς τοιαύτης προδοσίας τρίζουν τὰ ὅσα τῶν μαρτύρων τοῦ 1821. Δι' αὐτὸ γονυπετεῖς πρὸ τῶν τύμβων τῶν πατέρων μας ἅς ὑποσχεθῶμεν εἰς αὐτοὺς, ὅτι θὰ διατηρήσωμεν ἀκεραίαν καὶ ἀλώβητον τὴν ἐκθρέψαν καὶ γαλουγήσαν αὐτοὺς ὀρθόδοξον πίστιν· θὰ περιφρουρήσωμεν τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν αὐτοτέλειαν καὶ θὰ διαμορφώσωμεν πολιτισμὸν ἀνάλλογον τῶν ἐλληνικῶν παραδόσεων καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀθανάτων χριστιανικῶν ἀρχῶν. Οὐδέποτε δὲ θὰ λησμονήσωμεν ὅτι αἱ ἐθνικαὶ καὶ ἐκκλησιαστικαὶ παραδόσεις ἐνὸς λαοῦ, ἀποτελοῦν τὰ συστατικὰ στοιχεῖα τῆς υπάρξεώς του καὶ ὥς ἐκ τούτου ὀφείλουν νὰ τυγχάνουν πάντοτε σεβασμοῦ καὶ περιφρουρήσεως.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Φέρεται εἰς γνῶσιν τοῦ ὀρθοδόξου χριστοπώνυμου πληρώματος ὅτι ὁ ἱερὸς Ναὸς τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος ἐν Κνυσέῃ περιήλθε καὶ πάλιν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἡμετέρας Ὁρθοδόξου παρατάξεως. Ἐφ' ᾧ καὶ προτρέπονται οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ ὅπως ἐκκλησιασίζονται ἐν αὐτῇ καὶ ἀρῶνται τὴν χάριν καὶ τὸν ἀγίασμόν σὺν ταῖς πατρικαῖς ἡμῶν εὐχαῖς καὶ εὐλογίαις.

† ὁ Π. Φλωρίνης Χρυσόστομος.

ΣΧΟΛΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Ἐπειδὴ οἱ ἱεροὶ ἡμῶν Ναοὶ στεροῦνται καταλλήλων ἱερῶν ψαλτῶν ἀπεφασίσανεν τὴν ἵδρυσιν Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς καὶ καλοῦμεν ἀπαντας τοὺς ἐνδιαφερομένους νὰ μορφωθῶσι μὲ τὴν θεωρητικὴν Βυζαντινὴν καὶ φανῶσι χρήσιμοι ἐν προκειμένῳ, ὅπως προσέλθωσι εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ λάβωσι περισσότερας πληροφορίας περὶ τῆς Σχολῆς καὶ τῶν μαθημάτων.

Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ἐμβάσματα Συνδρομῶν

Ἐμβάσματα, μόνον διὰ τεχνιδρεμικῶν ἐπιταγῶν ἀπευθύνονται : Πρὸς τὸν Σεβασμ. Μεγαρίδος κ. Χριστοφόρον, Καλκοκονδύλη 7.— Ἀθήνας

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ Α.Ν. 1092)1938

Διευθυντῆς

Ἐπισκ. Μεγαρίδος κ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ, Καλκοκονδύλη 7

Διευθυντῆς Τυπογραφείου : Γεώργιος Σερμπίνης

Θεμιστοκλέους 33— Ἀθήναι

Ἀγιογραφικαί Μελέται

ΣΚΗΝΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΔΡΑΜΑ

*Ἡ τελευταία ὑποθήκη
(Ἰωάν. 13, 1—23)*

Ὁ Σωτὴρ μετὰ τῶν μαθητῶν του εὐρίσκεται εἰς τὸ ὑπερῶον διὰ τὸ Δεῖπνον τῆς ἀγάπης. Ἐπεθύμει νὰ ὑποδείξῃ ἀκόμη ἓν προσόν, ὡς ἀπαραίτητον ἐφόδιον δι' ἐκείνους πού θὰ διέδιδον ἀνὰ τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὸ ἔργον του. Δὲν ἔξαντλεῖται ὅμως εἰς λόγους. Ἐποπτικὸς εἰς ὅλα του, διδάσκαλος δι' ἔργων ἐνεργεῖ καὶ τώρα διὰ τοῦ παραδείγματος. Καὶ νὰ ὁ «Κύριος καὶ διδάσκαλος» γονυπέτης πρὸ τῶν δούλων καὶ μαθητῶν νίπτει τοὺς πόδας τῶν! Πρῶτος, γλυκὺς ἐκτελεῖ ἡσύχως τὸ ἔργον του, ἐνῶ οἱ ἐκπλαγέντες μαθηταὶ προσπαθοῦν νὰ μαντεύσουν τὴν αἰτίαν.

—«Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν, . . . ὑπόδειγμα ἔδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῆτε.»

Ὑπόδειγμα ὑπέροχον! Οὐδεὶς δύναται νὰ γίνῃ ἀπόστολὸς του, παιδί του, ἐὰν προηγουμένως δὲν θυσιάσῃ εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἀγάπης τὸν ἐγωϊσμόν του. Ἡ ταπεινότης καὶ ἡ διὰ ταύτης ἐξυπηρέτησις τοῦ ἀδελφοῦ μας, πρέπει νὰ εἶναι ὁ πρῶτος καρπὸς τῆς ἐπικοινωνίας μὲ ἐκεῖνον. Ἄς ἐρωτήσωμεν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τὸν ἑαυτὸν μας: ἔχομεν τὸν καρπὸν αὐτόν;

*Τρυφερά Στοργή
(Ἰωάν. 19, 26)*

Τὸ θεῖον δράμα εὐρίσκεται πρὸς τὸ τέλος του. Οἱ περιεργοὶ φεύγουν ἀπὸ τὸν λόφον τοῦ μαρτυρίου, ἄλλοι ἱκανοποιημένοι καὶ ἄλλοι ἔντρομοι· πλησίον τοῦ Σταυροῦ παραμένουν οἱ πλέον προσφιλεῖς του «ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ» καὶ ὁ ἀγαπημένος μαθητὴς. Ὁ Μέγας Ἦρως, ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἐπάλαυσε μὲ τὴν ἀχαριστίαν τῶν ἀνθρώπων, καλαίει τώρα καὶ μὲ τὸν θάνατον. Ὡ! δὲν τολμᾷ νὰ τὸν πλησιάσῃ ἀναγνωρίζει τὸν ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς! Ἐν τούτοις μία σκέψις εἰσέτι τὸν ἀπασχολεῖ: Τί θὰ γίνῃ ἡ μήτηρ του, τὸ ἄγγον αὐτοῦ ὄργανον τῆς θείας προνοίας, δι' οὗ ἔλαβε σάρκα καὶ ὀστά «ὁ ὢν ἐν τοῖς κόλποις τοῦ πατρὸς».

Τί θὰ γίνῃ ἡ τρυφερὰ παραστάτις τῆς ἐπιγείου ζωῆς του; Εἶναι ἐκτεθειμένη εἰς τὴν κακίαν τῶν σταυρωτῶν του. Ἐνθ' συγχρόνως τὰ τελευταῖα γεγονότα, θλιβερά καὶ ὀννηρά, ἀνέσκαψαν ὡς ρομφαία δόστομος τὴν παρθενικὴν τῆς ψυχῆς. Πρέπει ἄλλου νὰ τὴν ἐμπιστευθῇ. Καὶ ἰδοὺ αἱ τελευταῖαι λέξεις τοῦ ἀθανάτου Μελλοθανάτου «εἰτα λέγει τῇ μαθητῇ Ἰδε ἡ μήτηρ σου». Ὑμνος τρυφερᾶς στοργῆς, αἱ τελευταῖαι του λέξεις! ὑποθήκα ἀγάπης πρὸς τὸν ἐμπιστον τῆς ζωῆς μας φίλον! Ὑπόμνησις καθηκόντων πρὸς τὴν μητέρα! Πόσοι ὅμως τὴν ἐγκαταλείπομεν καὶ ἐξ ἁμαρτίας καὶ ἐκ θεοσεβείας!

*Δειλὸς ἀγρηγῆς
(Μάρκον 14, 67)*

Εὐρίσκεται ἀπέναντι τοῦ δικαζομένου καταδίκου, τὸν βλέπει. Βλέπει τὸ κῆμα τοῦ μίσους καὶ τῆς

ὀργῆς πού ἐκπαῖ ἐπὶ τῆς θείας αὐτοῦ κεφαλῆς. Παρακολουθεῖ. Τὸν γνωρίζετε; εἶναι ὁ Ἀπόστ. Πέτρος τὸν πλησιάζει μιὰ ὑπηρέτρια. Τί δύναμι μπορούσε νὰ ἔχη; «Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα τοῦ Ἰησοῦ» τοῦ λέγει. Ἐκεῖνος ἀρνείται ἐπιμόνως. Φοβᾶται «Ἦρξάτο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνῦναι ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον» Τί δειλία; Τί ἀρνησις; Τί φρικτὴ ἐγκατάλειψις τοῦ διδασκάλου; Πρὸ ὀλίγων ὥρων ἔλεγε γεμᾶτος ἐνθουσιασμοῦ ἀλλὰ καὶ αὐτοπεποιθήσει «τὴν ψυχὴν μου ὑπερ σοῦ θήσω» καὶ τώρα «οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον». Πρὸ ὀλίγων ἀπέκοψε τὸ αὐτὶ ἐνὸς δούλου, ἐν μέσῳ στρατιωτῶν καὶ τώρα φοβᾶται πρὸ μιᾶς δούλης!

Πόσον ἡ θεία χάρις ἀπομακρύνεται ἀφ' ἡμῶν ὅταν ὀλίγον μόνον ἐμπιστευθῶμεν εἰς τὸν ἑαυτὸν μας! χωρὶς τὴν θεῖαν χάριν εἴμεθα μηδὲν· τὸ εἶπε ὁ ἴδιος «χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν».

Στιγμαὶ ἀγωνίας

Τὸ τοπῖον ἦσυχον. Ἡ νύξ ἐπελθοῦσα κατεσίγησε πάντα θόρυβον. Τὴν μεγαλοπρεπῆ αὐτὴν σιγὴν διακόπτει ἐνίοτε ὅτε μὲν τὸ θρόνισμα τῶν φύλλων ἐκ τῆς νυκτερινῆς αὔρας, ὅτε δὲ ὁ ἦχος τῶν νυκτοβίων πτηνῶν καὶ ἐντόμων· πραγματικῶς ἀπαράμιλλος εἰς γοητείαν ὑπῆρξε ἐκείνην τὴν ἑσπέραν ὁ κῆπος τῆς Γεοθημανῆς.

Εἰς τὸ ἦσυχον καὶ παραδεισιακὸν αὐτὸ περιβάλλον Μία Ψυχὴ ἀγωνιᾷ· πάσχει· ὑποφέρει. Εἶναι ὁ Σωτὴρ. Εὐρίσκεται εἰς τὰς παραμονὰς τοῦ δραμάτος Του· ὑποφέρει ἴσως διὰ τὴν ἡθικὴν κατὰπτωσιν τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία θὰ ἐκδηλωθῇ τὸσον χυδαίως διὰ τῆς προδοσίας· ὑποφέρει διὰ τὴν ἐγκατάλειψιν καὶ τὴν μόνωσιν· εἰς ὀλίγων μέτρων ἀπόστασιν οἱ προσφιλεῖς αὐτοῦ μαθηταί, «οὐκ ἴσχυσαν μίαν ὥραν ἀγρυπνήσαι μετ' αὐτοῦ». Κοιμῶνται. Δὲν ἀπορροφᾶται ὅμως ὑπὸ τῆς ἀγωνίας, προσεύχεται ἐπικοινωνεῖ.

Ὡ! Πόσον γλυκεία καὶ παρήγορος εἶναι ἡ προσευχὴ εἰς τοιαύτας στιγμὰς! Εἶναι γλυκεία παραστάτις εἰς τὸν ὀδοιπόρον τῆς ὁδύνης.

Ἐξάρνα ἐκ τῶν θείων τοῦ Σωτῆρος χειλέων ἐξέρχονται ψίθυροι ὑπερκόσμοι: «Πάτερ εἰ δυνατόν παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο». Τί λοιπὸν ἔρμαιον τῆς εἰμαρμένης καὶ ὄχι Κύριος τῶν γεγονότων; Ἰδοὺ ὁ διαλογισμὸς τῶν κοινῶν θνητῶν. Ὁμιλεῖ ὡς ἄνθρωπος, μὰ . . . δὲν εἶναι Θεός; Ἐδῶ ἀκριβῶς, ἀναγνώστα μου εἶναι τὸ σημεῖον τοῦ Μεγαλείου. Εἶναι τέλειος Θεός, ἀλλὰ καὶ τέλειος ἄνθρωπος. Σκοπὸς τῆς ἐνανθρωπήσεώς του εἶναι ἡ ἀφθαρτοποιήσις τοῦ ἀνθρώπου. Σκοπὸς δὲ τῆς Σταυρικῆς Του θυσίας ἡ δικαίωσις τοῦ ἀποστάτου ἀνθρώπου. Δι' αὐτὸ ἔλαβε «μορφὴν δούλου» καὶ «ἐορέθη ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπου», διὰ νὰ ἀναπλάσῃ τὸν ἄνθρωπον. Ἡ τελεία λοιπὸν ἀνθρωπότης προβάλλει μίαν δειλὴν ἀξίωσιν «εἰ δυνατόν παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο». Παρατάσσει τὴν θέλησιν της. Ἀπέναντι ὅμως τῆς θελήσεως αὐτῆς ὑπάρχει μιὰ ἄλλη θέλησις, ἡ Θεία, ἡ ὁποία

Κοινωνικά Ζητήματα

ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗΝ

ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο ΑΙΩΝ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΑΣ

Ὡς γνωστὸν ὁ ἐκ τῶν ἡγετῶν τοῦ Ἀγγλικοῦ λαοῦ κ. Τοῦρτσιλ, ἐξεφώνησε εἰς Βοστώνην βαρυσήμαντον λόγον. Ἐκ τοῦ λόγου αὐτοῦ σταχυολογοῦμεν μερικά ἐκφράσεις, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν εὐγλωττον ὁμολογίαν τῆς παταγώδους ἀποτυχίας τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ 20 αἰῶς. «Φρονοῦμεν, ὅτι ὁ αἰὼν, ὁ ἀποκληθεὶς αἰὼν τοῦ κοινοῦ ἀνθρώπου ἔχει ὡς *χαρμηλοιστικὴν τὴν ἀνθρωποκτονίαν*» εἰς μεγαλυτέραν κλίμακα παρ' ὅσον οἰοδῆποτε ἄλλοι πέντε αἰῶνες ὁμοῦ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου, ὑπῆρξεν ὁ αἰὼν τῆς θύελλης». «Ἡ ἐπιστήμη ἐπροίκισε τὸν ἄνθρωπον μὲ τεραστίας νέας δυνάμεις καὶ ταυτοχρόνως ἐδημιούργησε συνθήκας αἰτίνες ὑπερέβαινον τὴν ἀντίληψιν τοῦ καὶ ἀκόμη περισσώτερον τὸν ἔλεγχον τοῦ. *Ὅπως ἐνῶ ἔκρεψε τὴν αὐτοπάτην, ὅτι ἠδύνατο ἢ ἐκάνετο τὸν καὶ ἐκάνετο διὰ τοῦτο, κατέστη τὸ παίγνιον καὶ ἤδη τὸ θῦμα τῶν ρευμάτων, τῶν δυνάμεων καὶ τῶν ἀνεμοστροβίλων ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων εὐρέθη εἰς κατὰστασιν πολλὰ μεγαλυτέρας ἀμηχανίας ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὁποίαν εὐρίσκειτο ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα.*»

Ὁ 20ος αἰὼν ἔχει ὡς χαρακτηριστικὸν τὴν ἀνθρωποκτονίαν. Ἐκτάσεις ὁλόκληραι Ἀσίας καὶ ὠρώπης κατεσπάρησαν ἀπὸ ἀνθρώπινα πτώματα. Πόλεις πολυπληθεῖς ἡρμώθησαν. Περιοχαὶ εἰς τὰς ὁποίας ἔσφυζεν ἡ ζωὴ καὶ ἡ κίνησις μετεβλήθησαν εἰς ἀπεραντα νεκροταφεῖς. Ἀλλὰ «οἷα ἡ αἰτία τῆς ἀνθρωποκτονίας αὐτῆς; Μήπως ἡ σπάνις ὕλικον ἀγαθῶν; Μήπως ἡ περιωρισμένη ἔκτασις τῆς Γῆς; Τὰς ὑποθέσεις αὐτὰς διαψεύδουν κατηγορηματικῶς, ἀφ' ἐνὸς μὲν αἱ τεραστίαι κατοικήσεις τοῦ ἀνθρώπου, δι' ὧν οὗτος ἐξεμῆδενισε τὰς ἀποστάσεις καὶ κατέστησε παντοιοτρόπως ἀνετιωτέραν τὴν ζωὴν τοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰ στατιστικὰ πορίσματα τῆς ἐπιστήμης, ὅτι ἡ Γῆ δύναται νὰ διαθρήψῃ ὑπερτετραπλάσιον πληθυσμόν.

Ἡ αἰτία τῆς «ἀνθρωποκτονίας» αὐτῆς εὐρίσκεται εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν ἄνθρωπον. Εἶναι τὸ μικρόβιον τοῦ κακοῦ καὶ τῆς ἁμαρτίας.

Εἶναι ἡ περιφρόνησις τῆς «τιμῆς» τὴν ὁποίαν ὑπὲρ τὰ ζῶα κατέχει ὁ ἄνθρωπος. «Ἀνθρώπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνήκεν, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὁμοιώθη αὐτοῖς». Τολμᾷ δὲ νὰ γράφω ὅτι ὑπερέβη καὶ αὐτὰ τὰ κτήνη εἰς κτηνωδίαν. Δὲν ἀπαιτεῖται πλοῦτος σοφίας διὰ νὰ ἀντιληφθῇ κανεὶς τὴν ἀλουστατὴν αὐτὴν ἀλήθειαν. Παρατηρήσατε τοὺς διαπληκτιζομένους καὶ ὕβριζομένους παῖδας εἰς τὰ γειτονικά πεζοδρόμια. Κυλιοῦνται ἐνίοτε αἰμόφυρτοι καὶ ὕβριζονται ἀπρεπέστατα. Διὰ τὴν ἡλικίαν, ἀναγνώσταί μου, ὅτι δὲν πρόκειται εἰς τὴν περιπτῶσιν αὐτὴν ὁικονομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ διαφοραὶ. Εἶναι μία τάσις πρὸς τὸ κακόν. Εἶναι αὕτη ταύτη ἡ

πρέπει νὰ θριαμβεύσῃ. Θὰ θριαμβεύσῃ ὁμως ὄχι δυναστικῶς, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐλευθέρας ἀνθρωπίνης θελήσεως. Δι' αὐτὸ συνεχίζει ὁ Σωτὴρ «πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ' ὡς σὺ». Ἰδοὺ ἡ Νίκη! Εἰς ἕνα παρὰδεισον ἐλευθέρας ἀπέστη ἀπὸ τὸ θεῖον θέλημα ὁ Ἀδάμ. Εἰς ἕνα παρὰδεισον πάλιν ἐλευθέρας ὑπετάχθη εἰς τὸ θεῖον θέλημα ὁ νέος Γενάρχης, ὁ Σωτὴρ. Πόσως σοφῶς ἐργάζεσθαι ἡ Θεία Σοφία!

Ἐσκέψθητι ἀναγνώσταί μου, ὅτι αἱ σιγαλαὶ τῆς ἀγωνίας τοῦ Σωτῆρος, συνετέλεσαν εἰς τὴν ἀναγέννησιν Σοῦ!

ἁμαρτία. Καὶ ἡ ἁμαρτία αὕτη ἐξεδηλώθη εἰς ὅλην τὴν τὴν ἔκτασιν κατὰ τὸν 20ον αἰῶνα. Πῶς λοιπὸν ὁ αἰὼν τῆς ἁμαρτίας νὰ μὴ εἶναι καὶ αἰὼν τῆς «ἀνθρωποκτονίας», ἀφοῦ μεταξὺ ἁμαρτίας καὶ ἀνθρωποκτονίας ὑφίσταται αἰτιώδης σχέσις;

Ἐὰν σταθῶμεν πρὸς στιγμὴν εἰς ἓν σημεῖον τῆς αἰωνιότητος, θὰ ἴδωμεν τὸν ἄνθρωπον νὰ πραγματοποιῇ τὸ μακάβριον ἔργον τῆς «ἀνθρωποκτονίας» με λίδους, με βέλη, με ἀκόντια, με πυρίτιδα, με πολυβλα, με ἀτομικὴν βόμβαν.

«Ἡ ἐπιστήμη ἐπροίκισε τὸν ἄνθρωπον μὲ τεραστίας νέας δυνάμεις». Θὰ ἡδυνάμεθα νὰ μεταστρέψωμεν τὴν ἔκφρασιν αὐτὴν τοῦ Μεγάλου Ἡγέτου λέγοντες: «Ὁ ἄνθρωπος διέθεσε τὴν εὐφυάν του, τὸν πνευματικὸν τοῦ ὄργανισμόν, τὴν ἐπιστήμην διὰ νὰ καταστήσῃ εὐχερესτέραν καὶ ἐκτετατέραν τὴν «ἀνθρωποκτονίαν». Ὁ 20ος αἰὼν εἶναι ὁ αἰὼν τῶν μεγαλυτέρων κατακτησέων. Ἀεροπλάνα, ἀτομικὴ ἐνέργεια, καὶ πλείστοι ἄλλα ἐφευρέσεις κατέστησαν τὸν ἄνθρωπον σιδηροδόξον ἀχμάλωτον τῆς ἀγωνίας καὶ τοῦ φόβου. Εἰς τὸν κολοφῶνα τῶν ἐφευρέσεων αὐτῶν ἀντὶ ὁ ἄνθρωπος νὰ χαρῇ ὡς κυρίαρχος τῆς φύσεως καὶ τῶν δυνάμεων τῆς, «εὐρέθη εἰς κατὰστασιν πολλὴ μεγαλυτέρας ἀμηχανίας». Καὶ τοῦτο διότι αἱ ἐφευρέσεις αὐταὶ «υπερέβαινον τὴν ἀντίληψιν τοῦ καὶ ἀκόμη περισσώτερον τὸν ἔλεγχον τοῦ». Τί σημαίνει ἡ τελευταία αὕτη φράσις; Τί ἄλλο παρ' ὅτι ἡ τεραστία τεχνικὴ πρόδοσις δὲν ὑπῆρξε ἀνάλογος μιᾶς πνευματικῆς προόδου. Τὴν ψυχὴν τοῦ κατεῖχε ὁ ἐγωϊσμός, τὸ μῖσος, ἡ λατρεία τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς ὕλης. Ἡ ἐπιστράτευσις ὅλων αὐτῶν τῶν μικροτήτων καὶ τῶν παθῶν μετέβαλε τὰς ἐφευρέσεις αὐτὰς εἰς χεῖρας τοῦ ἀνθρώπου, εἰς ὄργανον ἐκδικήσεως καὶ καταδυναστεύσεως. Τὴν μάχαιραν χρησιμοποίησε ἐξ Ἰσοῦ καὶ ὁ χειρουργὸς καὶ ὁ ἐγκληματίας. Ὁ μὲν χειρουργὸς ὁμῶν ἱατρεῦει, εὐεργετῇ ὁ δὲ ἐγκληματίας ἀδικεῖ καταστρέφει.

Ποῖα λοιπὸν ἡ ἀξιολόγησις τῶν προόδων αὐτῶν τῆς ἐπιστήμης; Οὐδεμία. Ἀσφαλῶς δὲ αὐτὰ ταῦτα τὰ δημιουργήματα τοῦ ἀνθρώπου, ὡς μέσα συστηματικῆς καὶ ... ἐπιστημονικῆς ἀνθρωποκτονίας, θὰ ἐγένοντο ἀντικείμενα κατάρως αὐτοῦ τοῦτοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἰδοὺ λοιπὸν τὰ συμπεράσματα ἀπὸ τοὺς λόγους τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς μας. Ἀλλ' ἐδῶ τίθεται πλεόν καὶ ἓν ἄλλο ἐρώτημα τοῦ ὁποίου ἡ ἀπάντησις θὰ εἶναι ὁ φυσικὸς ἐπίλογος τῆς παρουσίας μελέτης. Τὸ ἐρώτημα εἶναι: Τί προσπαθείας κατέβαλλαν οἱ διὰ μέσου τῶν αἰώνων μεγάλοι ἄνδρες διὰ τὴν περιστολὴν τῆς ἀνθρωποκτονίας; Ἀντὶ ἀμέσου ἀπαντήσεως θὰ ἀναφέρω τὸ ἐξῆς περιστατικόν. Κατὰ τὴν μάχην τῆς Φλάνδρας ἡ νικήσασα Γαλλία ἔσχε τὰς μεγαλυτέρας εἰς νεκροῦς ἀπωλείας. Ὅταν λοιπὸν ὁ Μ. Ναπολεὼν ἐπεθεώρησε τὸ πεδὶον τῶν νεκρῶν καὶ διέβλεψε εἰς τὰ πρόσωπα τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ καὶ τῶν ἀκολουθῶν τῶν τὴν φρίκην καὶ τὴν λύπην διὰ τὰς τρομακτικὰς ἀπωλείας λέγει εἰς αὐτοὺς τὴν ἐξῆς φράσιν: «ἀρκεῖ μία νύξ ὄργισιν εἰς Παρισίους διὰ νὰ ἀντικατασταθῶν οἱ νεκροὶ αὐτοί!»

Εἰς τὴν φράσιν αὕτην δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν τὴν «ἀνθρωπολογία» τῶν μεγάλων ἀνδρῶν. Θεωροῦν τὸν ἄνθρωπον ποσοτικῶς. Κατ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἓν ἀπὸ τὰ πολλὰ ὅμοια μέρη. Δὲν ἔχει λοιπὸν προσωπικὴν ἀξίαν ἀλλὰ μόνον ποσοτικὴν. Ὁ τρόπος δὲ τῆς ἐξαοφλίσσεως τῆς ποσότητος αὐτῆς, αἱ ἀθέμιτοι περιπτώσεις καὶ τὰ νυκτερινὰ ὄργια. Πόσον ἐπὶ τοῦ προκειμένου κυριολεκτεῖται ἡ φράσις τοῦ Ἀπ. Παύλου. «Τὰ ὀφώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος»!

Εἶναι ἐπόμενον οἱ μεγάλοι ἄνδρες νὰ φέρουν ὅλα τὰ σπέρματα τοῦ κακοῦ καὶ τῆς ἁμαρτίας τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Εἶναι ἄνθρωποι. Ὡς ἐκ τούτου εἶναι καὶ αὐτοὶ συνετελεστοὶ τῆς «ἀνθρωποκτονίας». Ἐδῶ ὁμως εὐρίσκονται καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ δράματος τῆς ἀνθρω-

πότητος. Ἐνῶ κατ' ἀρχὴν πιστεύουν εἰς τὰς εἰρηνικὰς προθέσεις τῶν πολιτικῶν ἡγετῶν καὶ χειροκροτοῦν μετ' ἐνθουσιασμὸν τοὺς λόγους τῶν, αἴφνης σύρονται ὑπ' αὐτῶν εἰς νέας «ἀνθρωποκτονίας». πόσον ὀρθῶς καὶ ὑπερόχως ἐκφράζεται διὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ τὸ βιβλίον τοῦ Θεοῦ, ἡ Ἁγία Γραφή, «Μὴ πεποιθατέ ἐπ' ἄρχοντας ἐπ' υἱοὺς ἀνθρώπων, οἷς οὐκ ἔστι σωτηρία». Ὡστε ὄχι μόνον δὲν δύνανται οἱ μεγάλοι ὄνδρες νὰ περιστείλουν τὴν «ἀνθρωποκτονίαν» ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ἀποβαίνουν οἱ κυριώτεροι συντελεστοὶ τῆς.

Πῶς θὰ ἱκανοποιηθῇ ὁμως ἡ βαθυτέρα νοσταλγία τῆς ἀνθρωπότητος, νὰ καταπαύσῃ ἡ «ἀνθρωποκτονία» καὶ νὰ ἀνατελῇ ἡ εἰρήνη; Δύνανται νὰ ἀνατελῇ ἡ εἰρήνη ὑπὸ τοὺς ἐξῆς ὅρους ὁμως: 1) Νὰ παύσουν οἱ ἄνθρωποι νὰ τρέφουν ἀπεριόριστον ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς μεγάλους ἄνδρας θεοποιούντες αὐτοὺς καὶ θεωρούντες αὐτοὺς ἀλανθάστους, 2) Νὰ ἀρχίσουν μίαν εἰλικρινή καὶ ἄδολον γνωρίμιαν μετ' ὁν «ἀρχοντα τῆς εἰρήνης» καὶ «πατέρα τοῦ μέλλοντος αἰῶνος». Naὶ ὁ ὑψωθεὶς ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ καὶ μόνον χάριν τοῦ ἀνθρώπου θυσιασθεὶς, εἶναι ὁ μόνος εἰλικρινὴς φίλος τοῦ ἀνθρώπου. Συγχρόνως δὲ τὸ γεγονός τῆς Θεότητος τοῦ ἐξαφανίζεται ἀπὸ τὴν ἀγαπήσασαν τὸν ἄνθρωπον καρδίαν του, πᾶν κακὸν ἢ πᾶσαν πρὸς αὐτὸ κλίειν. Καίτοι «ἔφερε τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν» «μόνος ἐκτὸς ἀμαρτίας εὗρέθη». Ὡς ἐκ τούτου εἶναι καὶ ὁ μοναδικὸς παράγων εἰρήνης. Ὑπὸ τὸν ζωογόνον ἥλιον τῆς φιλίας του, θὰ ἐκκαθαρισθῇ ὁ ψυχικὸς σου κόσμος, ἀναγνώστα. Τότε θὰ βλέπῃς τὸν πλησίον σου ὡς ἄδελφόν σου. Ἐάν δὲ καταστῇ φίλος ὅλων τῶν ἀνθρώπων, τότε ἐξοστρακίζεται ἀφ' ἐαυτοῦ ἡ πληγὴ αὐτῆς, ἡ ἀνθρωποκτονία. Μελέτα τοὺς λόγους του εἰς τὴν Κ' Δ. Δέχου νὰ συσσωματοῦσαι μετ' Αὐτοῦ διὰ τῆς Θείας Μεταλήψεως. Θέσε Τον ὑπὲρ πάντα μεγάλον ἄνδρα εἰς τὴν συνειδησίᾳ σου. Ἡ ἐκάστην περίστασιν τοῦ βίου σου θέτε τὸ ἐρώτημα: Τί θὰ πρέπη νὰ πράξω ὡς φίλος του; καὶ ἔσο βέβαιος, ὅτι συντελεῖς εἰς τὴν πρόδοον τῆς παγκοσμίου εἰρήνης. 3) Νὰ προσπαθοῦν οἱ ἄνθρωποι νὰ ἐπικοινωνοῦν μετὰ τῶν. Προσευχόμενοι ὑπὲρ ἀλλήλων. Συνεργαζόμενοι εἰς τοὺς διαφόρους κοινωνικοὺς καὶ πολιτικοὺς τομεῖς τῆς ἀνθρωπίνης δράσεως, πρὸ παντός δὲ εἰς τὸ ἔργον τῆς φιλανθρωπίας. 4) Ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι θὰ πρέπη βεβαίως νὰ καυχώμεθα διότι ἐγενήθημεν ὀρθόδοξοι. Οὐδέποτε ὁμως τὸ γεγονός αὐτὸ πρέπει νὰ γεννᾷ εἰς τὰς ψυχὰς μας μισο-λοδοξίαν. Ὅπως εἴμεθα «γνήσιοι» εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν μας θὰ πρέπη νὰ εἴμεθα «γνήσιοι» καὶ εἰς τὴν ἀγάπην μας, γνωρίζοντες τοῦτο ὅτι ὁ «καρπὸς τοῦ πνεύματος» ἐστὶν ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη καὶ οὐχὶ μῖσος, λύπη, μάχη.

Ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις αὐτάς θὰ ἀνατελῇ «ἡ ἡμέρα Κυρίου» φαεινὴ θὰ πραγματοποιηθῇ ἡ θεία ἐπαγγελία τῆς μᾶς ποιμνῆς ὑπὸ ἑνὶ ποιμένι. Θὰ λάβῃ σάρκα καὶ δοτᾷ τὸ προφητικὸν ὄραμα τοῦ Ἡσαΐα «οἱ δὲ ἐκλεκτοὶ μου οὐ κοπιήσουσιν εἰς κενὸν οὐδὲ τεκνοποιήσουσιν εἰς κατάραν, ὅτι σπέρμα εὐλογημένον ὑπὸ Θεοῦ ἐστί,..... τότε λύκοι καὶ ἄρνες βοσκηθήσονται ἅμα καὶ λέων ὡς βοὴς φάγεται ἄχυρα». Ἀλλὰ εἴπαμε χρειάζεται ἀγών, προσπάθεια. Ὑπάρχει μεγαλυτέρα φιλοδοξία, ἀναγνώστα, ἀπὸ τοῦ νὰ προσπαθῇς καὶ σὺ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ὁραίου αὐτοῦ ἰδανικοῦ!

Διαβλέπω τὸ παράπονόν εἰς τὰ χεῖλη σου: Μὰ πότε! Θὰ ἐρωτήσω ὁμως καὶ ἐγώ: πότε; διὰ νὰ ἀπαντήσω: ἀσφαλῶς τότε ὅταν δύο ὀριστικῶς ὁ αἰὼν τῆς ἀμαρτίας, θὰ δύσῃ καὶ ὁ αἰὼν τῆς «ἀνθρωποκτονίας». Ἀλλὰ ἔως τότε ἡ ἀνθρωποκτονία θὰ τρέπη νὰ τιμωρήσῃ τὴν ἀμαρτίαν. Τὸ λέγει ὁ Ἰδιος ὁ Κύριος «παραδώσω ὑμᾶς εἰς μάχαιραν, πάντες ἐν σφύχῃ πεσεῖσθε ὅτι ἐκάλεσα ὑμᾶς καὶ οὐκ ὑπηκούσατε, ἐλάλησα καὶ παρηκοίσατε καὶ ἐποίησατε τὸ πονηρὸν ἐναντίαν μου καὶ ἄ οὐκ ἐβουλόμην ἐξελέσασθε» (Ἡσ. ΞΕ' 12)

— Λοιπὸν;

— Λοιπὸν ἀναγνώστα μου μετ' ὁ βλέμμα ἐστραμμένον πρὸς τὸν Ἐκούσιον Κατάδικον τοῦ Γολγοθᾶ καὶ ἀθανάτον Νυμφίον τῶν ψυχῶν μας Ἰησοῦν, ἀρχῇσε τὸν ἀγῶνα τῆς εἰρήνης: σὺναψε τὴν φιλίαν σου μετ' ὁ Σωτήρα, ὥστε νὰ μὴ παρασυρθῇς ἀπὸ τὴν δίνην τῶν γεγο-

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΤΗΣ 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ

«Ὁλη ἡ δόξα ὅλη χάρις

Σᾶν ἴσκιος μεγαλόκορμος καὶ ἀπειραχτοὶ ἀπ' τὰ χρόνια Σέρνετε ἐμᾶς τ' ἀγγόνια τὸ δρόμο τῆς τιμῆς καὶ ὅπου πολέμου κράξιμο, κι' ὅπου τῆς μάχης Κρότοι ἔσεῖς περνᾶτε πρῶτοι, κι' ἀκολουθοῦμε ἐμεῖς.

Ἄγια Μέγα ξεμερώνει

Ἡ φεγγοβολὴ τοῦ ἀπλώνεται Μακρόφωτη, Ἀπ' τὴ Ρο-^{ιδόπη} καὶ τὸν Ἑβρο, ὡς τὸ Ταῦγετο καὶ τὸ Ψηλορείτη εὐρίσκει καὶ πάλι σήμερον τὸ Ἔθνος ὀλόκληρον νὰ χαίρετ' ἄγονατο τὴ μνήμη τῶν Ἡρώων τῆς Παλιγγενεσίας Ἀκόμη τούτῃ ἡ ἀνοιξὶς τοῦτο τὸ καλοκαίρι

Ραγιαδες—Ραγιαδες

Καὶ ὅταν ἦρθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, σὲ μιὰ ἀπόμερη γωνιά ἐνὸς χαμένου παραδείσου στὰ ἄδυτα τοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Λαύρας μίᾳ θεῖα μυσταγωγικῇ τελετουργίᾳ ἀποκαλύψεως ἦλθε νὰ ξεδιπλώσῃ μπροστὰ δακρύβρεκτα μάτια τῶν σκλάβων Ἑλλήνων, τὸ πρῶτο τρισέβδοξο καὶ πάνσεπτο Λάβαρο τῆς Ἀναστάσεως τοῦ γένους.

Ἐνας Σεβάσμιος Ἱεράρχης μετ' ἐρέμοντα χεῖλη ἀπήγγειλε τὸν ὄρκον τῆς Ἐλευθερίας, Νίκης ἢ ἐνδόξου θανάτου.

Οἱ Ραγιαδες τότε ποτισμένοι μετ' ὁ φαρμάκι τῆς σκλαβῆς τόσων αἰώνων, ἐξύπνησαν ἀπὸ τὸ βαρὺ ληθαργο καὶ πετώντας πρὸς τὴ νίκη καὶ τὸ θάνατο, ψάλλοντας τὰ γλυκὰ τοῦ Ῥήγα τραγούδια, ἐστόλισαν τὸ περίφανο λάβαρο μετ' ὁ ἀμάραντα τῆς νίκης δαφνοστέφανα γιὰ τῶν αἰώνων τὴ δόξα.

Καὶ ἡ χοῦφτα τῶν ὁαγιάδων ἐκείνων ξεπετάχτηκε στὸν ἐλεύθερο ἀέρα ἑξαλλος καὶ ἀποφασιστικῇ γιὰ νὰ χάριση τὴ λευτεριά στὶς μᾶζες τῶν σκλάβων καὶ τοῦ πόνου.

Καὶ ἐδικαιώθησαν καὶ ἐνίκησαν καὶ ἐδοξάσθησαν. Καὶ ἡ νίκη τοὺς ἐστεφάνωσε μετ' ὁ κοτίνους.

Καὶ ἡ δόξα τοὺς περιήγαγε θριαμβευτὰς ἐπάνω στὶς χρυσὲς πτερούγες τῆς.

Καὶ ἡ ἀρετὴ διεσάλπισε τὰς πράξεις των στὰ πέριχα τοῦ κατάκλητου κόσμου δίδοντας τὸ μεγαλειῶδες μᾶθημα τῆς ἐπικρατήσεως τῆς παντοδυνάμου ψυχῆς κατὰ τῆς ὕλης βίας.

Ὁ δρόμος τῶν δρόμων ἡρώων καὶ μαρτύρων, καὶ ἡ ἐθνικὴ τῶν ἐποποιῶν πανώρογος Βράχος, ποὺ ἐκράτησεν ὕψηλὰ καὶ περίφανα ὅλη τὴ φωτοδόλο ἐθνικὴ λαμπάδα τῆς ἀναστάσεως, ὅλη τὴ λαμπρότητα τῆς Ἑλληνικῆς αἰθρίας ποὺ καταυγάζει τὴν ἀνθρωπότητα μετ' ὁ φῶς τῆς.

Ἀγῶνες, καὶ θυσιᾶς ἀτελεύτητοι, αἱμάτων ποταμοὶ ἀστεύρεντοι, καὶ θυοὶ καὶ δάφνες καὶ ὀνόματα ἁγιασμένα ἀπ' τὴν θυσία καὶ τὴν ἀγάπην, μορφὲς ἀθάνατες, χρυσὰ τοῦ ἔθνους στολίδια μέσα εἰς τὴν πινακοθήκη τῶν αἰώνων, ἄσπιλα, ἀμόλυντα, καὶ ἄχροα, ἱερὰ σύμβολα καὶ ἄνυλα παλλὰδια τῆς φυλῆς.

Κανένας λαὸς μικρὸς ἢ μεγάλος δὲν θὰ μπο-

νότων καὶ ἔσο βέβαιος διὰ τὸν θρίαμβον τῆς Χάριτος. Καὶ ἐάν δὲν ὑπάρχῃς ἐπὶ τῆς γῆς, θὰ χαίρεσαι βλέπων ἀπὸ τὴν αἰωνιότητα τὰ τέκνα σου ἐπὶ τῆς γῆς, ἐλεύθερα ἀπὸ τὸ κράτος τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς ἀνθρωποκτονίας.

ροῦσε νὰ ζήσῃ, ἂν δὲν ἐγνώριζε πρῶτα νὰ ἐκτιμᾷ. Καὶ ἡμεῖς ἀποδίδοντες σήμερον ἐλάχιστον φόρον τιμῆς δοξάζομεν τοὺς φλογεροὺς ἰδεαλιστάς τοὺς θυσιασθέντας πρὸ τοῦ μαγικοῦ ἐκείνου ἰνδάλματος ποὺ φέρει τὴν λέξιν Ἑλευθερία, καὶ ποὺ ἀποτελεῖ τὴν κρηπίδα τῆς ἀληθοῦς ἠθικῆς.

Σ' αὐτοὺς ποὺ ἐτάνυσαν τῆς ἀλκιμῆς φτεροῦγες τῆς ψυχῆς τῶν ζητῶντας νὰ φθάσουν σ' ἓνα ὑπεράγιο σκοπὸ.

Κι' ἔφτασαν σχίζοντάς τὸν ἐρυθρὸν στίβο τῆς ἀπέραντης παλαιστρας τῆς τιμῆς καὶ τῆς Δόξης, καὶ τίς δίπλωσαν κουρασμένες ὕστερα ἀπ' τίς ἀκτινοβόλες τροχιὰς ποὺ διέγραφαν στίς Παγκοσμίου ἱστορίας τὸ στερέωμα.

Σ' αὐτοὺς ἡ δάφνη σ' αὐτοὺς ἡ τιμή.

Ἄς κλίνομεν εὐλαβῶς τὸ γόνυ μπροστὰ στὸ πέρασμα τῆς ἀγίας φάλαγγος τῶν ἡρώων καὶ τῶν μαρτύρων, ποὺ σαφνοστεφάνατοι καὶ αἱματοβαμμένοι διαβαίνουν πρὸς τὸν αἰώνιον θάνασμον τῶν γενοῶν.

128 χρόνια πέρασαν ἔκτοτε μὲ ἀνανεομένους πάντοτε ἀγῶνας καὶ θυσίας, καὶ αἱμάτων ποταμούς καὶ ὀλοκαυτώματα.

Καὶ σήμερα ποὺ θάπρεπε οἱ χαρούμενες φωνές, γεννήματα κι' αὐτὲς τῆς λευτεριάς καὶ τῆς εἰρήνης ν' ἀναδεύονται στὸ μυρωμένο ἀέρα τῆς ἀνοιξέως γιὰ ν' ἀνταλλάξουν τὴν πίκρα καὶ τὸ πόνον τῆς σκλαβιάς μὲ τὸν ἰδρωτὰ τῆς χρυσῆς δουλειᾶς πάνω στὴ γῆ τὴν πολυπαθημένην.

Τώρα ποὺ σὲ κάθε δειλινὸ ὁ ἥλιος γέρνει γιὰ νὰ στολίσῃ μὲ χρυσάφι τὰ αἱματοποτισμένα ἀγία χώματα μας, ἡ φλογέρα τοῦ πονεμένου βοσκοῦ διαλαλεῖ πικρόφωνα, νέους καὶ νέες δηώσεις, νέες σφαγές, νέα παιδομαζώματα καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ, ποιοι σκληρὲς ἀπ' ἐκεῖνες τοῦ Ἰμβραήμ, τίς σφαγὲς τῶν Ἑαμοσλαύων. Καὶ νέοι θρύλοι πάλι ἀνοίγονται τῆς ἀθάνατης νέας γενεᾶς μας ποὺ ἔζησε ἐλευθερὴ γιὰ νὰ μὴ μπορεῖ νὰ ζήσῃ δούλη, ποὺ δὲν ἐγνώρισε ποτὲ τὴν ἡτταν γιὰ νὰ μὴ μπορεῖ νὰ ἀνεχθῇ τὴν ταπείνωσι τῆς σκλαβιάς.

Αἱμοσταζούσα ἡ Πατρίδα μας ἀπὸ πληγὲς ὀρθάνοιχτες, ἐξακολουθεῖ νὰ πολεμᾷ προσιπίζουσα τὸν πολιτισμὸν ἐκεῖνον τοῦ ὁποῦ οἱ λαοὶ οἱ λαοὶ θέλουν νὰ εἶναι κληρονόμοι. Διὰ τί; Διότι τὸ ἰδανικὸ τῆς εἶναι νὰ ζῇ πάντα ἐλευθερὴ καὶ νὰ εἶναι πρωτοπόρος εἰς ὅ,τι εὐγενές καὶ ὑψηλόν.

Καὶ τὸ ἰδανικὸ τῆς αὐτὸ ἀναζωογονεῖ πάντα τὴ φλόγα τοῦ μετὰ τὴν θεῖα εὐλογία καὶ μιὰ ὥραϊα ἔθνικὴ παράδοσι.

Ἡ 25 Μαρτίου τοῦ 1821 ἦτο μία ἀφετηρία, ἕνας μεγάλος σταθμός. Ἐνας διπλοῦς Εὐαγγελισμὸς χριστιανικὸς καὶ Ἑλληνικὸς.

Οἱ ἥρωες τοῦ 1821 μὲ τὴ φλογερὰ πίστι προσηλθόντες πρῶτον πρὶν ἢ ἀρχίσουν τὸν μέγα καὶ ἀνίστον ἀγῶνα εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας Λαύρα, ἵνα λάβουν τὴν εὐλογίαν, μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ νικήσουν ἢ ν' ἀποθάνουν.

Πρὸ 128 ἐτῶν γιὰ πρώτη φορὰ κτυποῦσαν οἱ καμπάνες τῶν σκλάβων Σᾶν σήμερα χαρούμενες.

Καὶ σήμερα ἀπ' τὸν ὄρθρο μαζὺ μὲ τῆς καμπάνες τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆ-

ρος εἰς Ἱεροσόλυμα, τῆς καμπάνης τῆς Μονῆς τῆς Βηθλεέμ, ἔνθα τὸ λίκνον τοῦ θεανθρώπου, τῆς καμπάνης τῆς Ἀντιοχείας καὶ τῶν Μονῶν τοῦ Ἀγίου Ὄρους, κτυποῖν χαρούμενα καὶ τὰ δικὰ μας σημαντρά, στὴν ἐλεύθερη Ἑλλάδα, καλῶντας ἡμᾶς τοὺς ἐγαπομέναντας πιστοὺς εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν, ἵνα ἀκούσωμεν ἀπὸ τὰ σεβάσματα χεῖλη τῶν ἱερωμένων μας: Τὸ Εὐαγγελίζου Γῆν χαρὰν μεγάλην.

Ἦτο θέλημα Θεοῦ ἵνα μία μερὶς τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ μείνῃ στεροῶς εἰς τὰ ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν ἡμῶν Συνόδων θεσπισθέντα, καὶ τοῦτο ἵνα λατρεύηται τὸ Ἅγιον ὄνομά του, ὡς οἱ Συνοδικοὶ Πατέρες ἡμῶν σαφῶς καθώρισαν. Καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ χαθῇ ἀπ' τὴν Ἑλλάδα ἡ Ὁρθοδοξία, διότι αὐτὸς οὗτος ὁ θεάνθρωπος τὸ ἐκλεκτὸν Γένος τῶν Ἑλλήνων ἔταξεν πρῶτον διὰ τὴν δόξαν του: Νῦν ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου, ἀνεφώνησεν ὅταν εἶδε τοὺς πρώτους Ἑλληνας ἐρχομένους πρὸς Αὐτόν.

Δι' ὃ καὶ ἠδδόκησεν ἡ θεῖα χάρις του καὶ ἔθεσεν ἐπικεφαλῆς ἡμῶν τὸν Μέγαν καὶ κράτιστον Ἀρχιερέα τὸν πρῶτον Φλωρίην καὶ τοῦτο ἵνα μὴ μείνωμεν ἀνευ ποιμενάρχου, ὅστις περιελαίει μέσα του τὰς δύο ὑψηλὰς ιδέας: Θρησκείαν καὶ Πατρίδα.

Καὶ ἐρωτῶ τοὺς πάντας: Τίς ἄλλος τῶν Ἱεραρχῶν προσέφερεν τόσους ἀγῶνας καὶ τόσας θυσίας καὶ κατὰ τοὺς μαύρους χρόνους τῆς σκλαβιάς 1909, 10—11 καὶ μετέπειτα καὶ πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ πρὸς τὴν χειμαζομένην Ἐκκλησίαν ὅσας ὁ Ἅγιος ἡμῶν Χρυσόστομος;

Ὁ Μητροπολίτης μας οὗτος βοηθούμενος καὶ ὑπὸ τῶν δύο ἰσαξίων καὶ ἐκλεκτῶν Ἐπισκόπων μας Μεγαρίδος καὶ Διαυλείας ἀποτελοῦν τὰς πανυψηλούς δρῦς ὑπὸ τὴν παχίσκιον σκιάν τῶν ὁποίων εὐρομεν οἱ πιστοὶ ἡσυχίαν καὶ πνευματικὴν ἀνακούφισιν.

Εἶναι καὶ θὰ μείνουν πάντα οἱ πανύψηλοι καὶ ἀσάλευτοι βράχοι ἐπὶ τῶν ὁποίων προώρισται νὰ θραύονται πάντα τὰ κύματα τῶν αἰρέσεων.

Καὶ οὕτω κάθε χρόνο ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου θὰ συνερχώμεθα τὴν ἱερὰν καὶ ἔθνικὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς 25ης Μαρτίου εἰς τοὺς ναοὺς μας ἵνα ἀναπέμπομεν εὐχαριστίας καὶ δεήσεις εἰς τὸν Ὑψίστον, ἀναμνησκόμενοι τοὺς ἡρώους τῶν ἀθανάτων προγόνων μας, ἵνα ἀναγεῶνομεν τὴν φλόγα τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως, ἀντλοῦντες νέον φῶς, ἀπὸ τὸ φῶς τῶν μεγαλουργημάτων των, ποὺ εἶναι προωρισμένον πάντα νὰ φεγγοβολῇ καὶ νὰ καταπλήσῃ σήμεραν τὴν πεπολιτισμένην ἀνθρωπότητα καὶ ἵνα τέλος ἐπαναλαμβάνωμεν τὸν ὄρκον τῶν πατέρων μας, πρὸ τῶν ἱερῶν σκιῶν των, αἵτινες περιϋπτάμενα ἀνωθεν καὶ μᾶς παρακολουθοῦν.

Ἑλληνες ἐσμέν καὶ θὰ μείνωμεν πάντα Ἑλληνες χριστιανοὶ ὁρθόδοξοι.

ΠΑΝΟΣ ΜΠΑΣΑΚΙΔΗΣ

Στρατηγὸς Ε. Δ.

Γεγονότα καὶ Κρίσεις

ΟΔΙΓΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑ ΤΟΝ κ. ΥΠΟΥΡΓΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Πληροφορούμεθα ἐκ τοῦ τύπου ὅτι ὁ κ. ὑπουργὸς «ἔχει συνεκτενώσει πλήρη στοιχεῖα» καὶ ὅτι ἐπι τῇ βάρσει αὐτῶν θὰ εἰσηγηθῇ εἰς τὸ συνεκτικὸν συμβούλιον τὴν ἐνδεδειγμένην λύσιν. Δὲν γνωρίζομεν βεβαίως ποῖα, κατὰ τὰς ἀπόψεις τοῦ κ. ὑπουργοῦ θὰ εἶναι ἡ ἐνδεδειγμένη λύσις· θὰ εἶναι τίτλος τιμῆς δι' αὐτὸν λύσις λαμβάνουσα ὅπ' ὅσιν τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως. Ἀλλὰ καὶ δὲν πρόκειται νὰ μᾶς ἐπηρεάσῃ οἰαδήποτε ἄλλη. Ἐν πάσει περιπτώσει ἐπ' αὐτοῦ ὀφείμεθα.

Διὰ τοῦ παρόντος σημειώματος ἐπιθυμοῦμεν νὰ προσθέσωμεν μερικὰ στοιχεῖα, εἰς τὰ ὑπάρχοντα «πλήρη» ὅχι μόνον διὰ τὸν κ. ὑπουργόν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν κοινὴν γνώμην.

1) Ὅταν ἡ βάρβαρος βουλγαρικὴ κατοχὴ, ἐξηκολώθη ὡς λοιμώδης νόσος εἰς τὰς Ἑλληνικὰς περιοχὰς τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης, ἐπεχείρησε τὸν ἐκβουλγαρισμὸν τῶν μερῶν αὐτῶν καὶ ἤξιώσε ἀπὸ τοῦς Ἑλληνας κληρικοὺς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ Βουλγάρου Ἐξάρχου καὶ τὸ συλλειτουργόν. Εἰς τὴν ἀξίωσιν αὐτὴν οἱ μόνοι οἱ ὁποῖοι ἀντέστησαν ἦσαν οἱ Παλαιοημερολογίται κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, ὑποστάντες φρικτὰ μαρτύρια καὶ διώξεις ἐκ μέρους τῶν Βουλγάρων ἐπιδρομέων. Ἀπαντα ταῦτα γνωρίζει καλλίστα ὁ Μητροπολίτης Καβάλλας, τῇ συστάσει τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἐκθεσις ὑπὸ τῶν Παλαιοημερολογιτῶν, ὑποβληθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν Διοικοῦσαν Ἐκκλησίαν.

2) Καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ Διοικοῦσα Ἐκκλησία ἔστειλε τὰς εὐλογίας τῆς ἐκτεντωμένης καὶ δι' ἀεροπλάνου εἰς τὰ μαχόμενα τῆς Ἑλλάδος τέκνα, οἱ Παλαιοημερολογίται ἐκ τοῦ ὑστερήματός των παρεσπένδυσαν καὶ ἀπέστειλαν ἀρετὰ δέματα μὲ ἀντικείμενα ἀξίας, εἰς ἐνδειξὴν σεβασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης. Ἐκτὸς δὲ αὐτῶν ἐπιτροπαὶ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῶν Ἀρχιερέων μᾶς ἐπεσκέπτοντο τὰ νοσοκομεῖα, ἀνακουφίζουσαι διὰ παν-

τὸς τρόπου τοὺς τραυματίας μας. Τὰ γράμματα καὶ ἐκ τοῦ μετώπου καὶ ἐκ τῶν Νοσοκομείων ἐκφράζουν τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὸν θαυμασμὸν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Γ.Ο.Χ.

3) Ἡ Ἐκκλησία τῶν Γ. Ο. Χ. συντηρεῖ Κατηχ. Σχολεῖα παρέχοντα ἄφθονον πνευματικὴν τροφὴν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἱκανοποιούσα κατὰ τὸ δυνατόν τὰς ὁμιλίας αὐτῶν ἀνάγκας δι' ἐπενδύσεων κλπ. Θὰ ἠδυνάμεθα νὰ παραθέσωμεν ἀρετὰ στοιχεῖα, ἐκτυποῦντες μάλιστα καὶ εἰδικὴν βιβλίον. Πάντως καὶ δι' αὐτῶν τῶν ὀλίγων ἀποδεικνύεται ὅτι εἴμεθα Ἑλληνας συμμετέχοντες ἐνεργῶς εἰς τὸν Ἑθνικὸν Ὀργανισμὸν, ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν πρόοδον τῆς Κοινωνίας, καὶ ἔχοντες ὡς ἐκ τοῦτου τὴν ἀξίωσιν νὰ τύχωμεν σεβασμοῦ ἐκ μέρους τῶν ἐκπαιστώπων τοῦ Κράτους.

Αὐτὰ ἂς τὰ λάβει ὑπ' ὄψιν τοῦ ὁ κ. ὑπουργός.

Η ΕΡΩΤΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας τὸ φῶς τῆς ἀναστάσεως θὰ μᾶς περιλούσῃ. Οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ ὕμνοι τῶν Ἐκκλησιῶν θὰ μᾶς μεταφέρουν εἰς ἓνα κόσμον ὥραϊον καὶ γαλήνιον. Οὗ δὲ χαρμόσυνοι κώδωνες τῶν Ἐκκλησιῶν θὰ μᾶς ἐκπνεύσουν διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν τὸν θρίαμβον καὶ τὴν Νίκην τοῦ Σωτῆρος.

Τὸ γεγονός αὐτὸ ἐρχόμενον εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὴν πραγματικότητά τοῦ μίσους καὶ τῆς ἀνθρωποκτονίας μᾶς θλίβει βαθύτατα, ἀλλὰ καὶ μᾶς ὑπομιμνήσκει τὸ καθήκον μας νὰ ἐργασθῶμεν ὡς χριστιανοί, ὅφ' ἐνὸς μὲν διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ μήνυμα τοῦ ἀγγέλου «θρήνον ὁ παιρὸς πέπνυται» ἀλλὰ καὶ ἡ ἱερὰ προτροπὴ τοῦ ψαλμοῦ «καὶ ἀλλήλους περιπτυσώμεθα» εἰπωμεν ἀδελφοὶ καὶ τοῖς μισοῦσιν ἡμᾶς συγχωρήσωμεν πάντα. Ἄς ἀρχίσωμεν, νὰ ἐφαρμόζωμεν τὰ ὥραία ἰδανικά τῆς ἀγάπης ἀπὸ τὴν ἀνακούφισιν πῶν πονεμένων κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα.

Ἀπὸ τὴν περιφορὰν τῆς Ἀγίας Εὐκλείας τοῦ Πανηγυρισμοῦ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εὐαγγελιστρίας (Καραβᾶ) Πειραιῶς.